

en Nødvendighed at forsøge en Overenskomst mellem de to Thing. Men nu er Stillingen bleven saadan, at enhver Mand, der ønsker at handle i den Retning, at prøve paa at faae en Overenskomst mellem de to Thing, betragtes som en Overløber fra Demokratiet, som en Hæremænd. Det er naturligtvis en aldeles forkert Betragtning, efter min Opfattelse idetmindste: de Medlemmer, som have gjort, hvad de kunne i saa Henseende, have haft et utaknemmeligt Arbejde, og de faae hos Befolkningen Stam til Tak for denne deres Bestræbelse, paa mange Steder idetmindste. Jeg kommer til at tænke paa en Udtalelse af en af dem, som have skrevet Grundloven, nemlig Biskop Monrad. Han sagde, da Grundlovsforandringen skulde gaa for sig: Lægge de Herrer, som ere saa ivrige for denne Grundlovsforandring, Mærke til, at de mulig berede sig store Forlegenheder; skulde der indtræde en alvorlig Strid mellem de to Thing, kan man være overbevist om, at Opløsning ikke vil hjælpe, efter enhver Opløsning vil enhver af Parterne vende mere ensidig tilbage. Disse Ord har jeg aldrig kunnet glemme, og jeg tror, at de indeholde en stor Sandhed. Som sagt, nu forsøges det, man har oplevet, at man tror at kunne undvære Bevillingsmyndigheden, at Regjeringen paa egen Haand kan udgive Bevillingslove, hvorved den saa kan regjere, men at det skulde kunne gaa i Længden, kan jeg ikke tænke mig, og det er vel heller ikke ønskeligt for Regjeringen selv, at den ikke skulde kunne regjere paa anden Maade end ved Hjælp af provisoriske Finantslove. Ved den sidste Opløsning forsynede man at bruge det stakkels Middel, vi dog have til at prøve paa at lade de to Thing forhandle med hinanden og se, om de kunne komme overens; der var ikke engang Tale om at faae noget Fællesudvalg af de to Thing til Behandling af Finantsloven. Det forekommer mig dog, at, naar Forsatningen har et saadant svagt Punkt, saa burde man bruge de saa Midler, der findes, for at se, om de to Thing kunne komme overens med hinanden. Naar man derhos ser, hvad det var for Sager, hvilke Stridspunkter paa Finantsloven, som gav Anledning til dette ekstraordinære Skridt at opløse Folkethinget, uden at have brugt dette Middel til at forsøge, om de to Thing kunne komme overens, saa forekommer de mig at være temmelig smaa. Uoverensstemmelsen med Hensyn til Universitetet forekommer mig at være i høj Grad besynderlig, jeg kan slet ikke forstaa, at de, der ikke ville tilkjende Universitetet nogen særlig Formue, men som holde sig til den Udvikling, som afsøde Professor Wagesen har givet, hvorefter det er klart, at Universitetsformuen ikke er Andet end Statsformue, kunne lægge saa stor Vægt paa, om man tager af een Uffe af Statskassen eller af en anden. — Paa den anden Side synes det mig, at man fra Regjeringens Side ogsaa lægger altfor stor Vægt paa dette

Punkt, eftersom man dog ikke kan tænke sig, at den underkender den Udvikling, som blev givet af en af vore dygtigste Mænd og af en af dem, der netop særlig have været beskæftigede med at lade Universitetets Formuevæsen, forsaavidt det er henhævet under Konfisktorium. Jeg har altsaa tænkt mig, at det er den ligeegyldigste Sag af Verden enten man stemmer for 136,000 Kr. eller for 50,000 Kr. — Tilskud af Statskassen til Universitetet — kort sagt, jeg ser ikke, at der er nogen Vanskelighed deri, og det skulde have forundret mig om Thingenes Fællesudvalg, naar det var kommet sammen, ikke var blevet enig om dette Punkt. Med Hensyn til Dyrtidstillæg til Embedsmændene tror jeg, at man ligesaa godt får som nu kunde være kommen overens, der foreligger jo nu de samme Forslag som før, og der forelaa dengang de samme Forslag som nu, der kunde altsaa ligesaa godt dengang være prøvet et Fællesudvalg, som det nu vil ske, men dette ifte ikke dengang. Jeg for min Part er bleven meget mindre tilbøjelig til at gaa ind paa noget i den Henseende, end jeg har været før (Ufbrydelse). Ja, mine Herrer! saaledes gaar det, naar Folk søge at imødekomme, og man saa ikke faaer Andet til Svar, end at man bliver hjemsendt, saa kommer man til at betragte Sagen paa en anden Maade, saaledes er det gaaet mig, og jeg for min Part indlader mig ikke for Dieblirket paa med en Finger at hjælpe Ministeriet ud af dets selvgjorte Forlegenheder. Det bør Folkethinget ikke gjøre, thi dersom man nu viser Imødekommen paa en Tid, hvor Regjeringen ikke har gjort Noget for at vise sin Imødekommen, saa er jeg bange for, at der vil blive budt os endnu mere end det, der allerede er slet. Det er imidlertid min Mening, at man ikke kunde ønske en saadan Tilstand fortsat, men hvilket Middel er der da til at forebygge denne Tilstands Fortvættelse, en Tilstand, som efter min Opfattelse er følgende: Der er to yderst forskellige Dele af Repræsentationen, hinanden modsatte i Meget, en Regjering, der tror, at den maa holde ethvert Forsøg fra Folkethingets Side paa at gjøre sig gjældende nede, og paa den anden Side en Bestræbelse efter at faae Befolkningen til at tro, at, naar der kun sendes Mænd rigtig af den ægte Sort, Vestremænd, ind i Folkethinget, skulle de kunne ubrette Alt. Saadan er Tilstanden; men naar jeg spørger: Hvilke Midler have de Sidstnævnte da til at gennemføre deres Mening, naar de have hele Vestre samlet? saa svarer man mig: Vi have Folkevillien. Men hvad betyder Folkevillien, ikke inbrangeret i Grundloven, uden Bestemmelse for Maaden, hvorpaa den kan gjøre sig gjældende? Det vilde jeg gjerne have Svar paa. Jeg har nemlig ikke kunnet tænke mig, at man derved forstaaer, at det skulde være Revolution, og dog mig forekommer det, at, naar man ikke har noget i Grundloven